

# ERDÉLYI GAZDA

## AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

### KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,  
a lap szellemi részét illető közlemények az  
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ  
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök Paget János; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,  
felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

**Tartalom:** Erdélyi boraink szereplése a párisi közkiállításban. — A hesseni légy, Cserháti Sándor. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés június 9-én. — Értesítés az állatbetegségekről. — Vidéki gazd. tudósítások: Sepsi-Szent-György, Kis-Akna. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

### Erdélyi boraink szereplése a párisi közkiállításban.

(Folytatás.)

A francia nemzet gondoskodott arról, hogy a „béke nagy ünnepevényén“ a sikert magának némcsak biztosítsa — a mit mellékesen mondva teljesen meg is érdemelt, — hanem arra törekedett és ez már sok, hogy abból másnak minél kevesebb jusson. Utólagosan még 100 belföldi jurort osztott be az egyes csoportokba a francia igazgatóság, azonkívül pedig a nagyobb terjedelmű osztályokba nagy számú francia szakértőket hívott meg; így a többség biztosítva volt még azon esetre is, ha valamennyi idegen egy lélekké tömörült volna össze, a mi azonban, megint százféle és gyakran nagyon kicsinyes ok miatt meg nem történt.

Mindezeket előre boosátva constátálni kell, hogy álláspontunk kivált a borokat illetőleg, felette nehezen volt tartható. A francia fejlett boripar minőségét és mennyiséget oly árban állít elő, mellyel versenyezni nem lehet, azonfelül pedig minden termékét az egyes vidék vagy ország szájize szerint úgy készíti el, hogy az a vevő igényeinek minden tekintetben megfeleljen.

Az erjedt italok juryje 9 albizottságra oszolva végézte munkáját, az osztrák-magyar borok izelésével megbízott osztályban a francia elem volt természetesen túlnyomó, voltak azután orosz, schweizi és olasz tagok; ezeknek az izlése a fran-

ciákéval majdnem teljesen egyezett. Birodalmunk négy derék képviselőre talált: Schlumberger Róbert, az ismert vöslaui cégnek tulajdonosa, Dr. Mullé, a stájer bortermelők egyik tekintélye, Römer Tivadar, bécsi borkereskedő és Flandorffer Pál lovag, a soproni Flandorffer háznak részese: kifáradhatatlan buzgalommal és lehető sikerrel védelmezték a hazai kiállítók érdekeit.

Lássuk már most az egyes borvidékeket és a mennyire lehet borfajokat is kezdve a fehér, folytatva a piros és végezve az édes és aszúboron.

Magyar-Fehértemplom és Versecz, hazánknak legtöbb bortermő községei, jelentékeny számú mustrákkal szerepeltek, de nem nagy sikerrel. E könnyű és olcsó borok igen hátrán szerepre vannak hivatva, a bécsi borkereskedők pinczéiben tűnnek el és mire az osztrák savanyu borokkal megvegyítve, ismét napvilágot látnak: nevet, rangot és árt cserélnek. E körülmény hangsúlyozása a fennforgó viszonyok alatt nem volt tapintatos, mert derekasan segédkező osztrák testvéreinket sértette volna.

Az esztergomi borvidék gyűjteménye nem volt szerencsés, Neszmély fájdalom elmaradt, Pozsony, Buda, Eger és Villány fehérjei nem keltettek nagy hatást, valamint a Baranya vidéke sem. Az Érmellék nagyrabecsült bakatorát ugy szólván semmibe sem vette a nemzetközi bíróság, majdnem így járt Mened-Magyarád is. A Balatonvidék és Somló jobban tetszetek; kellemes íz, különös zamat nélkül; könnyűség, de még mindig elég tüzzel, ez volt az a mit a jury többsége keresett. Épen azért az erdélyi borvidékek színe java maradt figyelmen kívül s az asztali és u. n. pecsenyeborok még több eredményre jutottak, mint a fajborok. Som és Leányka, az „erdélyiek“ méltó büszkesége, itt háttérbe szorult és a Traminerrel együtt alig nyert gyenge „succés d'estime“-t. A riesling valamivel feljebb lett osztályozva, de csakis az osztrák jurorok támogatása folytán, a bakator e gyűjteményben sem nyert elismerést; szóval a

fehér borok csoportjában hazánk egyetlen egy elsőrendű díjat sem nyerhetett.

A veres borokat nagy rokonszenvvel fogadta a jury, de fájdalom nem igen nyújtott az anyag alkalmát a kitüntetésre; csakis a Balatonvidék. Ménes, Villány és részben Erdély állotta meg a sarat; tekintve a borok számát és a kitüntetések, itt többet nyertünk mint a fehéréknél, pedig saját igénytelen véleményünk szerint bírálatra került fehér boraink minősége jóval túlszárnyalta a vöröseket. Ime csattanós példája annak, hogy a jury többségének vörös borhoz szokott szája akaratlanul is pártoskodott és döntött.

Emlékezzünk meg röviden pezsgőinkről is, melyek három cég által voltak képviselve és az itteni izlésnek természetesen nem bírtak eléggé megfelelni. Olcsó áruk sem lett tekintetbe véve, kivált azért nem mert az itteni hasonlíthatatlanul jobb és valódi czikkért nem kell annyi pénzt adni.

Az édes és aszúborok csoportjában diadal diadalt ért, kivált a tokaji collectio idézett elő lelkesedést. Itt azután valóságos arany- (érem) eső állott be és több kiállító csodálkozva értesülhetett arról, hogy őt nem azért a borért tüntették ki, melyre ő és hazája joggal büszke, hanem oly édességért, melyre legkisebb súlyt sem fektet. A veres aszút a jury nagyon kedvezően fogadta s mondhatnók érdeme felett kitüntette; a tokaji boroknál az oroszokat, mint a tokaj bornak évszázados tisztelőit illette a szó s a jobb minőségeknél a kóstolást valóságos ivás váltotta fel, persze az volt a java, a miből nem maradt semmi.

A kóstolás mikéntje nagyon felületes volt, a t. jurorok a lehetőségig siettek; felvilágosítást sem nem vártak, sem nem kértek, sőt megtörtént többször, hogy a megkísérelt hővebb információon megboszankodtak és még kevesebbet adtak, mint eredetileg szándékoztak.

Miután azonban ez minden országban így ment, meg kellett hajolni a „szokás” előtt, mely csak az által vált némileg menthetővé, hogy ezernyi ezer borfajta várta az izlelést! Egyáltalában a juryt illetőleg nagyon sokat lehetett — negative — tanulni és mielőtt egy újabb közkiállításra mennénk, jó lesz, ha az egyes nemzetek a bírálási eljárásra nézve előleges és

kölcsönös megállapodásra jutnak, mert a kérdés legalább is oly fontos, mint az a sok más, mely egy ily tárlat rendezésével és sikerültével összefügg.

Altalában véve azt mondhatjuk, hogy Párisban 1—2 fokkal lettünk alább osztályozva, mint Bécsben (lásd a fentebb közölt táblázatos áttekintést) és csak azon körülmény nyújthat, bár vékony vigasztalást, hogy kisebb-nagyobb mértékben minden nem francia bor így járt.

A kitüntetési statistikát a következőkben állíthatjuk össze: a 75-ik szakosztályban volt összesen 320 kiállító, a legnagyobb díjat, a díszokmányt a m. kir. földmívelési ministerium nyerte a szőlészet előmozdítása érdekében tett sikerdús fáradozásaiért, továbbá oda lett ítélve 9 arany-, 15 ezüst- és 35 bronce-érem, valamint 67 dicséző oklevél, úgy, hogy kerek számmal a kiállítóknak egy harmadrésze lett jutalmazva!

Ha kizárólag erdélyrészi gyűjteményünket vesszük tekintetbe, nyertünk 86 kiállító után 2 aranyérmet, 3 ezüstérmét, 8 bronce-érmét és 29 dicséző oklevelet, összesen 42 kitüntetést, tehát 49%-ot; azonban megbízható felvilágosítást nem ezen abszolút számmal, hanem csakis a kitüntetések százalékos arányai adhatnak; a mihez azonban egy kis calculus szükséges.

Említettük, hogy 1—4-ig lettek a különböző borok minősítve, arany-, ezüst-, bronce-érem és dicséző oklevél szerint, az arany-érem tehát négyszerre magasabb fokozatot képvisel, mint a dicséző oklevél, a következő értékszámokat állíthatjuk fel: arany-érem = 4, ezüst-érem = 3, bronce-érem = 2, dicséző oklevél = 1. Minden kiállított borfajta értékét szintén 4-el vesszük fel és így biztos számítás alapot kapunk, mely az összehasonlítást a százalékos érték szerint megengedi.

Például: ki lett állítva egy bizonyos borfajból négy szám és nyert egy ezüst érmét és egy dicséző oklevelet, lesz borérték 16, jutalom érték 4, kitüntetési százalék 25%.

Ennek alapján van az alábbi táblázat összeállítva, mely tartalmazza: a borosztályokat, a kiállított borok számát és értékét, az odaitélt kitüntetések számát és értékét és a kitüntetési százalékot borosztály és azután az egész borvidék szerint.

A borosztály megnevezése	Kiállított borok		Az elnyert kitüntetések										Kitüntetési százalék	
	szám szerint	érték szerint (à 4)	szám szerint					érték szerint					borosztály szerint	borvidék szerint
			aranyérem	ezüstérem	bronceérem	dicséző ok- levél	összesen	aranyérem (à 4)	ezüstérem (à 3)	bronceérem (à 2)	dicséző ok- levél (à 1)	összesen		
Könnnyű és nehéz asztali	42	168	—	—	2	9	11	—	—	4	9	13	8.0%	—
Pecsenye bor . . . . .	34	136	—	—	4	15	19	—	—	8	15	23	17.0%	—
Kövér . . . . .	5	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vegyes fajbor . . . . .	8	32	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	6.0%	—
Pinot blanc és gris . . . . .	4	16	—	—	—	2	2	—	—	—	2	2	12.0%	—
Som . . . . .	12	48	—	—	1	5	6	—	—	2	5	7	14.0%	—
Leányka . . . . .	10	40	—	—	1	3	4	—	—	2	3	5	12.0%	—
Traminer . . . . .	13	52	—	—	1	4	5	—	—	2	4	6	11.0%	—
Wälsch riesling . . . . .	5	20	—	—	—	3	1	—	—	—	1	1	5.0%	—
Rajnai riesling . . . . .	34	136	—	1	2	13	16	—	3	4	13	20	14.0%	—
Muskotály . . . . .	7	28	—	—	—	3	3	—	—	—	3	3	11.0%	—
Sauvignon . . . . .	6	24	—	1	1	1	3	—	3	2	1	6	25.0%	—
Bakator . . . . .	15	60	—	—	—	7	7	—	—	—	7	7	12.0%	—
Vörös bor . . . . .	18	72	1	1	3	7	12	4	3	6	7	20	28.0%	—
Aszu (édes) bor . . . . .	11	44	1	1	2	2	6	4	3	4	2	13	30.0%	—
Pezsgő bor . . . . .	3	12	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	8.0%	—
Összesen . . . . .	227	908	2	4	17	75	98	8	12	34	75	129	—	14.0%

Ha már most ezen érdekes táblázat alapján számítani kezdünk, az eredmény a következő: 227 borból kitüntetésre érdemesítettetett 98 tehát 43%, az értékszázalék azonban mindössze csak tízennyget tesz!!! E csekély ará-  
nyak okát keresve, azt találjuk, hogy kövér borunk egészen ele-  
sett, az asztali, vegyes fajbor és wälsch riesling igen csekély  
mértékben lett méltatva és csakis a pecsenyebor, sauvignon, a  
vörösek és aszuk emelkedtek ki, illetőleg és helyesebben szől-  
va feleltek meg az ottani jury-többség ízlésének! Az összes  
magyar borok értékszázaléka 10%-on alul maradt és az erdélyi  
borvidéket csakis Tokaj-Hegyalja (37·5%) Somló (21%)  
Ménés-Magyarád (18%) és Ung (15%-al és ötféle a tokaj-  
hoz közel álló borral) haladta túl, úgy hogy ország részünk az  
ötödik helyet foglalta el. Nem szabad azonban felejtenuünk, hogy  
gyűjteményünk mindenre kiterjedt és nem csak egyes kiváló  
speciálításokra szorított; továbbá azt sem, hogy a párisi  
közkiállításán bemutatott összes magyar birodalmi bornak a  
mienk 27%-át tette, holott területileg véve szőlőnk csak 5  
százalékra számítható fel. Az elmodottakat tekintetbe véve, sze-  
replésünk eredménye ha nem is fényes, de mindenesetre kielégítő.

Mindezek után a következő életbevágó kérdések merül-  
nek fel: ismeretesek-e a mi boraink a külföldön? kedvelik-e  
azokat? és végre van-e kilátás azoknak piacot szerezni?

Az első kérdésre bátran azt felelhetjük, hogy borainkról  
a külföld édes keveset tud. Hallani ugyan a magyar bort di-  
csérni és a tokajról a világ minden nemzetét lelkesedéssel szó-  
lani, de ezen elismerés inkább csak elméleti, miután csekély  
azoknak száma, kik a Hegyalja nectárját megfizetni bírnák,  
ujabban pedig mindinkább szaporodik Franciaországban (és  
másutt is) a panasz, hogy valódi tokajt alig lehet kapni! Ne-  
hány lelkiismeretlen üzérkedő valami édes kotyvadékkal áraszt-  
ja el a német, francia és angol piacot, lerontva borászatunk-  
nak különben is csekély hitelét és sajnos, a hamisítás épen úgy  
történik a bel- mint a külföldön! A közkiállításnak egyik cél-  
ja az volt, termelőinket a fogyasztó piacczal közvetlenebb  
összeköttetésbe hozni és reméljük, hogy e tekintetben nem min-  
den siker nélkül fáradtunk. Csakis boraink ismertetése után le-  
het majd azoknak megkedveltetéséről szó; arra kell tehát töre-  
kedni, hogy az érdeklődő mindig hiteles forrásból merithesse  
szükségletét és ez okból kormányi és társadalmi uton minden  
lehetően elkövetni arra nézve, hogy e források nálunk megnyil-  
janak, a külföldnek tudomására jussanak és a termék valódi-  
ságára nézve teljes biztosítékot nyújtsanak.

A piacnak megszerzése nagyon nehéz feladat, részint az  
illető fogyasztó ízlésének kitanulása, részint a többnyire tetemes  
költség miatt. A kivitel hozátvételleges mennyiségéről itt nem  
szólunk, a mi annak irányát illeti legelső sorban Ausz-  
triát, azután csekély mértékben Németont, Oroszországot és  
Angliát lehet említeni. Legujabban borunk Schweizba és Tri-  
esztben át Dél-Francia országba is utat talált, utóbbi illetve  
Fiume volna jelentékeny szerepre hivatva. Legnagyobb baj az,  
hogy a vasuti szállítási díj nagyon magas és az üres hordók  
visszaküldésére nincs még kedvezményi tarifa, azonban mind-  
két tétel leszállításán az érdekeltek — reméljük sikerrel — fá-

radoznak. Az ausztriai borkereskedő részint kivitelre használja  
borainkat, melyek többnyire csakis az utolsó esetben tartják  
meg nevöket; a német zamatos és csemegeborainkat kedveli,  
Oroszország a tokajinak legálthatatosabb fogyasztója; Angliá-  
ban az erős fehér és vörös bor számíthat vevőre, míg Schweiz-  
ban a kisebb piros borokkal is lehet üzletet csinálni: Francia-  
országban a phylloxera annyira pusztít, hogy maholnap fedez-  
ni kell e hiányt, ezt legközelebb a portugál, olasz és főleg spa-  
nyol — talán a magyar borral fogja tenni, mert itt a minőség  
kérdése kevésbé fontos, mint a költségé. Vegyük fel alapul a  
nagyermű üzletet, mely vaggonszámra és hordóban szállít, ak-  
kor azt találjuk, hogy 5000 kilo Bécestől Párisig vagy valamely  
francia kikötőbe szállítva 100 kilonként 4 ezüst forintba kerül;  
a határ vám hectoliterenként 4 frt 80 kr, a fogyasztási adó pe-  
dig a hely szerint különböző, Párisban legmagasabb és 5 1/2  
forintot tesz. Az ár tehát nem csekély és miután a francia bi-  
zonyos erőt kíván a bortól (8—10 szeszfokot) nagy kérdés,  
hogy képesek leszünk-e a többi idézett országokkal verse-  
nyezni.

Az 1878 ik évben délfancia bort 6—8 frtért hectoli-  
terét eleget lehetett kapni, ily árral magyar bort bevinni nem  
lehet, a drágább erdélyiről pedig épen nem lehet szó. Borkivi-  
telünk fejlődése nagyot haladna, ha sikerül nálunk oly bort  
találni, mely a vegyítésekre francia borral alkalmas, például  
setét piros bor (à trois couleurs, mint a francia mondja, t. i.  
hogy háromszorosát lehet a fehérből megfesteni) vagy nagyon  
könnyű és olcsó vörös bor stb. A luxusborra nézve mindig Pá-  
ris és más nagy francia város lesz a legjobb fogyasztó és min-  
daz fog leginkább — természetesen csak aránylag véve — el-  
kelni, a mi legkevésbé hasonlít az ismert francia jellegekhez.  
Ugyanazért piros borral nem fogunk sokra menni, míg fehér  
speciálitásainknak, tehát az erdélyieknek is, inkább van jövőjük,  
csak hogy minden esetben az ebbeli forgalom csekély  
lesz, mert tömeges eladásra már kiváló minőségük és magas  
árak miatt sem alkalmasak. Azt hisszük néhány év múlva ké-  
pesek leszünk itéletet mondani a felett, csalódtunk-e ezen óva-  
tosan kifejezett reményeinkben vagy nem, addig is a legna-  
gyobb szigorral kell ellenőriznünk külföldre induló termékeink  
valódiságát, mert csakis evvel szerezhetjük és tarthatjuk meg a  
piacot! —

Ezen általános, de reméljük közérdekű megjegyzések  
után közöljük borkiállítóink statistikáját, még pedig táblázatos  
áttekintésben. Az adatok beszerzése úgy történt, hogy részben  
a kiállító személyesen kitéltve küldte be a hozzá juttatott kérdő  
ívet, részben a kiállítás érdekében utazó pinczeegyleti titkár  
Eöry Tivadar, szőlészeti vándor tanár Fekete Pál és erdélyi gaz-  
dasági egyleti titkár Gamauf Vilmos által lettek közvetlenül a  
termelő vagy illetékes képviselőjének felvilágosításai szerint  
szerkesztve. A táblázat a következő rovatokra oszlik: termelő  
neve és lakhelye, a bortermelő község neve és legközelebbi va-  
suti állomása, a talaj minősége, a szőlő fekvése, a szüret ideje,  
a szőlő területe hectareokban (egy hectare = 1·74 kat. hold),  
a bor árának 10 évi átlaga hectoliterenként és palaczkonként,  
egy hectare középtermeése tíz évi átlagban. Az egyesek által kül-  
dött borfaj évjárat szerint már az első táblázatban volt közölve,  
valamint annak szesz- és savtartalma és az elnyert kitünteté-  
sek is. —

A termelő neve	A termelő lakhelye	A bortermelő község neve s legközelebbi vasuti állomása	A talaj minősége	A szőlő fekvése	A szüret ideje	A szőlő területe hectare	A bor árának 10 évi átlaga		Egy hectare közép-terme tíz évi átlagban
							hectolite- renként	palackon- ként	
Báró Apor Károly	Maros-Vásárhely	Baczka-Madaras, Tófalva Maros-Vásárhely	homokos és palás agyag	dél	oktob. közepétől nov. közepéig	20.71	—	1½ — 2½ frt	20—28 hectolit.
Báró Bánffy Albert	Kolozsvár								
Báró Bánffy Dániel	Kolozsvár	Balla Csucsá	sárga agyag és pala	dél	október vége	19.56	10 frt	—	36 hl.
Gróf Bánffy György	Kolozsvár	Tasnád Nagy-Károly	sárga agyag	dél	október eleje	23.10	12 frt	—	40 hl.
Barcsay Béla	Maros-Solymos	Maros-Solymos Déva	meszes pala	dél	okt. közepe	9.20	10 frt	—	40 hl.
Bedőházy János	Szász-Vesszős	Szász-Vesszős Balázsfalva	pala és agyag	dél	október—november	7.48	8 frt	—	20 hl.
Gróf Bély Kálmán	Mező-Báld	Mező-Báld Apahida	agyagos	dél	október vége	6.33	9 frt	—	30 hl.
Berivóy György	Algyógy	Algyógy Szászváros	feltalajagyag altalaj pala	délkelet	okt. közepe	10.35	10 frt	—	40 hl.
Gróf Bethlen Béla	Árokalja	Árokalja Apahida	agyag	délnyugot	október vége	6.90	12 frt	—	20 hl.
Gróf Bethlen Gábor	Keresd	Keresd Dános	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	16.11	10 frt	—	8 hl.
Gróf Bethlen Károly	Bethlen	Árpástó Apahida	agyagos	dél	október vége	9.20	16 frt	—	40 hl.
Gróf Bethlen Kamilló	Teremi	Teremi Csapó-Radnót	agyagos	dél	október vége	46.30	12 frt	—	30 hl.
Gróf Bethlen Sándor	Bethlen	Tasnád Nagy-Károly	agyagos	dél	október vége	23.01	16 frt	—	20 hl.
Binder Dániel	Besztercze								
Binder Henrika	Alvincz	Alvincz Alvincz	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	6.90	10 frt	—	40 hl.
Bucher Miksa	Maros-Vásárhely	Leppend Maros-Vásárhely	agyagos	délnyugot	október vége	15.00	16 frt	—	30 hl.
Bürger Márton	Krakkó	Krakkó Tóvis	agyagos és palás	dél—délkelet	október vége	28.77	10 frt	—	50 hl.
Budaker Gottlieb	Besztercze	Besenyő Apahida	kavicsos	délkelet	október vége	0.85	13 frt	—	20 hl.
Connerth Károly	Besztercze	Besenyő Apahida	kavicsos	délkelet	október vége	0.28	15 frt	—	28 hl.
Czalner Dávid	Wallendorf	Besenyő Apahida	kavicsos	délkelet	október vége	1.20	12 frt	—	26 hl.
Dániel Mihály	Balázsfalva	Bénye Balázsfalva	agyagos	dél	okt. közepe	2.30	16 frt	—	20 hl.
Elekes Mihály	Czintos								
Gróf Eszterházy István	Pozsony	Bajom Medgyes	agyagos és palás	dél	október vége	11.50	12 frt	—	40 hl.
Felszegi Sámuel	Székely-Kocsárd	Szék.-Kocsárd Székely-Kocsárd	agyagos és palás	dél	október 20	3.45	12 frt	—	20 hl.
Főtanoda (ev. ref. collegium)	Nagy-Enyed	Vingárd, Miriszló, Nagy-Enyed	agyagos	dél	nov. eleje	10.35	12 frt	—	24 hl.

## A hesseni légy.

(Cecidomyia destructor)\*

A gabonaneműek ezen egyik legveszedelmesebb ellensége az idén hazánk több vidékein, így Fehér, Bács és Pest megyékben igen nagy számban mutatkozik és az ősziekben már is jelentékeny pusztítást vitt véghez.

A hesseni légy nem valami új, eddig elő nem fordult ellensége a gabonaféléknek, sőt inkább már régóta ismeretes mint a gabonaneműek egyik legveszedelmesebb pusztítója.

1876-ban Éjszak-Amerikában okozott jelentékeny károkat, a mikor is azon vélemény terjedt el — mely különben be nem bizonyított, — hogy hesseni katonák a velők hozott szalmával huroztolták be; nevét is innét vette. Ezen idő óta több ízben hol itt, hol ott, hazánkban szintén többször fordult elő nagyobb mennyiségben.

A hesseni légy maga, az ivarérett állat nem okoz kárt, károsra csak is az álcák válnak.

A légy 2—3·5 millim. hosszú, a nőstény — mely a himnél nagyobb számban szokott előfordulni — 2·5—3·5, a him 2—2·5 millim. Him és nőstény nemcsak nagyságra, hanem egyéb tekintetben is különböznek egymástól. A nőstény színe bársony fekete, a potroha a b középizen előforduló fekete színű négyszög kivételével vérvörös, a potroh hátoldalán szintén egy vérvörös vonal húzódik végig. A test minden része rövid szőrökkel fedett, mely a csápokon vöröses színű, a többi részekben fekete. Előglése után e színek csakhamar elhalványodnak. A him inkább barnás szürke, a vörös szín nem oly élénk, a testszőrök hosszabbak és csak a szárnyakon feketék, különben rozsdabarnák. A szemek egymáshoz közel állnak, felső oldalaikkal érintkeznek, pontszemek hiányzanak. A csápok 16—18 izből állanak, bojtosak és a himnél hosszabbak mint a nősténynél.

A tor meglehetősen púpos, fényes; a pajzs félkör alakú, barnás. A lábak aránylag hosszúak vékonyak s rozsdabarnák. A tarsus 5 izből áll, melyek közül az első legrövidebb, a második ellenben feltűnően hosszú. A végső két iz igen finom fekete karommal bir. A szárnyak mindenike három hosszú érrel — bordával bir. Az első borda a szárny mellső széléhez igen közel fekszik s vele párhuzamosan halad egész azon pontig, a melynél a szárny kifelé egy kissé elszélesül. A harmadik a másodikkal egy pontból ered s haladtában a belső oldal felé hajlik el azon a tájon, a melynek átellenében az első borda összefoly a mellső szegélylyel, két részre oszlik, az egyik egyenes irányban tovább halad, a másik befelé hajol el. A szárnyak alatti billérek aránylag hosszúak és világos barnák.

A potroh 9 gyűrűből áll, melyek a nősténynél a hatodiktól kezdve mindinkább elvékonyodnak, az utolsó igen finom ki- és behuzható peterakó csövé alakult át. A himnél a 8 első potrohgyűrű egyforma, a 9-ik sokkal vékonyabb sárgásbarna, sötétvörös fogóval a végén.

A hesseni légynek évente két ivadéka van. A legyet először április-május hónapokban találhatni, a kifejldött légy csak néhány napig él. A megtermékenyített nőstény mintegy

\* A nmlgu földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. r. ministerium által közölve.

80—100 vöröses barna petét rak a gabona leveleire, a peték aprók, szabadszettel alig vehetők észre. Egy gabonalevelelre rendszeren két petét rak az erezet közé.

A petéből az időjárás szerint gyorsabban vagy lassabban átlag 5 nap alatt kikelnek az álcák, ezek a levél erezete között becsuszna a levél tövéig, a gyökér nyakig vagy a bütyökig s itt tanyáznak mindvégig, a növény nedvének szívása által növekedve, de károsítva egyszersmind a gabonát.

A lárva sárgásfehér kukacz, melyen nagyításánál láthatni, hogy 14 gyűrűből áll, melynek két elseje a fejét képezi azon két csáppal, felülete csupas, ránczos. Egy tön 1—9 szokott előfordulni. Ha az álcza teljesen kifejldött, a mi rendszeren junius második felében történik, akkor a bőre elkezd barnulni, s átváltozik tonna alakú bábbá. A bábból augusztus-szeptemberben fejlődik ki a légy. Ezen ivadékok, melynek fejlődése ápriltól szeptemberig tart, nyári ivadéknak hívjuk. Az augusztus-szeptemberben repülő légy petéit az őszi vetésekre rakja. A kikelő kukacok lemennek a gyökér nyakig, a hideg beálltaig növekednek, akkor felfujják magukat, mi által megrövidülnek s ezen állapotban mint álbáb telelnek át. Tulajdonképeni bábbá csak tavasszal mintegy 14 nappal a légy repülése előtt lesznek. Az áprilisban megjelenő légygyel a második, a téli ivadék fejlődése fejeződik be. A hesseni légy főleg a búzában és rozsbán okoz károkat, kisebb mértékben az árpában. A téli generáció álcája azon növényt, a melyen tanyáz, rendszeren tönkre teszi, különösen ha egynél több fordul elő egy tön. Az ilyen megtámadott növények sárgás színük által már ősszel, de még inkább tavasszal könnyen felismerhetők. A hesseni légy álcájának jelenlétét a fiatal növény nyakának felduzzadása is elárulja. A nyári ivadék a vegetatio gyors fejlődése következtében rendszeren nem teszi direct tönkre a gabonát. Főkértékonyága abban áll, hogy a gabona szára, azon a helyen, a hol a kukacz tanyáz meggyengül és a mikor a kalász telni kezd, ezt nem bírja meg s ezért ez letörik. Az ilyen a hesseni légy által nagymértékben meglepett gabona oly képet tüntet fel, mint-ha csorda járt volna rajta keresztül.

Különösen kedvező a hesseni légy elszaporodására, ha a tarló ősszel nem szántatik fel, ekkor az aratáskor kipergett és csakhamar kikelt gabona kész tanyául szolgál a tarlóból előjövő légynek a pete lerakására, a tavasszal kifejldő légy innét azután könnyen átmehet a vetésekre.

Elszaporodására különösen hátrányos, ha a párzás ideje alatt nedves idők járnak.

Ellene a következők ajánlhatók: 1.) A tarló leégetése és alászántása. Ha valamely gabona táblán észre vesszük, hogy a hesseni légy ott nagyobb mennyiségben fordul elő, akkor magasabb tarlót kell hagyni az aratáskor és ezt a gabona hordása után fel kell gyújtani. Ha a leperzselt tarlót még azonnal alászántjuk, akkor legbiztosabban kiirtjuk a tarlóban tartozkodó bábót.

2.) Késői vetés. Több helyről értesítettek az idén, hogy a késői vetésben nem fordul elő a hesseni légy, ez könnyen kimagyarázható, mert azon időig, midőn a későn vetett gabona kikelt, a légy már előglött. Ott tehát, a hol a körülmények különben

megengedik, jó a vetést lehető későre hagyni, ha az előző termésben a *Cecidomyia* kárt okozott.

A többi ajánlott övszerek, mint a vetésnek juhokkali le-geltetése, a megtámadott növények kigyomlálása stb. részint célra nem vezetnek, részint pedig kivihetetlenek.

**Cserhádi Sándor.**

#### Választmányi ülés 1879. június 9-én.

Tartatott Tisza László elnök elnökielte alatt, jelen voltak Szabó József és Báró Jósika Samu alelnökök, Paget János, Szenkowich Márton, Gróf Wass Béla, Csulak Dániel, Szentgyörgyi József, Sigmond Dezső, Ritter Gusztáv, Kulisseky János, Tompa Károly egyleti ügyvéd és Gamauf Vilmos, egyleti titkár. —

182. Elnök a megjelenteket melegen üdvözölvén, alelnök Báró Jósika Samut mutatja be, — éljenzéssel fogadtatott.

183. A május 5-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — a mai jegyzőkönyv hitelesítésére Gróf Wass Béla, Sigmond Dezső és Szenkowich Márton tagtársak kéretnek fel.

185. Főispán Gróf Eszterházy Kálmán tudatja, hogy Ő Felsege ezüst menyegzője alkalmával benyújtott üdvözlő és hódoló feliratunkat legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott, — tiszteletteljes tudomásul szolgál.

187. Ministerium 13133. sz. a. az „Erdélyi Gazda“ és vándortanár segélyösszegének hátralevő három részletét utalványozza, — köszönettel tudomásul szolgál.

188. Ministerium 8193. sz. alatt a hesseni légy elpusztítására vonatkozó utmutatást küldi meg, — lapban közlendő.

189.—191. Ministerium a járványos betegségekről szóló két heti kimutatásokat küldi meg, — az erdélyrészi megyék-re vonatkozó adatok időről időre a lapban közlendők.

192. Ministerium 11298. sz. a. tudatja, hogy hajlandó ugyan egyletünket a sepsiszentgyörgyi vándorgyűlési tárlat kivételében támogatni, de mielőtt erre nézve határozna, takarékosan számított költségelőirányzat betérjesztését kívánja, — a magas kivánságnak a részletes program, a díj kimutatás és az ezek alapján készült költségvetés beküldésével elég fog tétetni s az eddig is élvezett segélyösszeg kegyes megadása az idei vándorgyűlésre kéretni.

193. Kolozsvári kereskedelmi és iparkamara 1879. mártius 31. én tartott ülésének jegyzőkönyve — tudomásul szolgál.

194. Biharmegyei gazdasági egyesület mártius 9 és 19-iki ülésének jegyzőkönyve — tudomásul szolgál.

195. Békésmegyei gazdasági egyesület július 14—16-ikán tartandó arató és cséplőgép versenye, — tudomásul szolgálván, lapban közlendő és az erdélyrészi gazda közönség figyelmébe ajánlandó lesz.

186. Ugyanaz 1878-iki évkönyvét küldi meg, — lapunk tiszteletpéldányával fog viszonztatni.

197. Győrvidéki gazdasági egyesület tudatja, hogy újabb 6 évre megalakult és a társegyetek rokonszenves támogatását kéri, — részünkről is fog üdvözöltetni.

198. Gyürki Antal „Borászati reformjaink“ czimu bekül-

dött munkáját ajánlani és megrendelni kéri — az ajánlat és megrendelés a beérkező ismertetéstől van függővé téve.

199. A Kiss János oltszemi lelkész hagyatékából fennmaradt „Műmehészel“ czimü munka beküldetvén, — érdemleges bírálatra a kertészeti és méhészeti szakosztálynak adatik ki.

200. A biztosítási ügyben kiküldött bizottság jelenti, hogy a pályázó 4 társulat közül az Assicurazioni generali ajánlatát találta az egyleti tagokra nézve legkedvezőbbnek, miért is azt egyhangulag elfogadásra ajánlja, — igazgató választmány ezen ajánlatot részéről is magáévé tevén a Generali felajánlott díjszabályzatát az egyleti tagoknak tudomására fogja hozni, hogy azok tetszésük szerint azt igénybe vehessék.

201. Sigmond testvérek az általuk gyártott süritett tej megvizsgálását és szakvéleményezését kéri — a vizsgálat megejtésére és a szakvélemény szerkesztésére Szabó József, Paget János, Berde Áron, Szentgyörgyi József, Tuba Lajos, Dr. Hintz György és a titkár kéretnek fel.

Hitelesítik :	Tisza László,
Wass Béla,	egyleti elnök
Sigmond Dezső,	Gamauf Vilmos,
Szenkowich Márton.	egyleti titkár.

#### Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1879 június 15-ig.

Megye	Község	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltek
Alsó-Fehér	Miriszló	2 szarvasm.	lépfene	elhullott
Brassó	Szentpéter	1 ló,	takonykór	kiirtatott
Csik	K.-Ujfalu	2 ló,	„ és bőrféreg	„
Maros-Torda	Várhegy	1 szarvasm.	lépfene	elhullott
„	Kisszederjes	1 ló,	rühkór	gyógykezel-
„	Kisilye	1 ló,	„	tekik
„	Erdőcsinád	2 ló,	„	„
Szilágy	Zilahai járás	8 ló,	„	„
„	Zsibói „	17 ló,	„	„
„	Krasznai j.	47 ló,	„	„
„	Sz.-Somlyói j.	56 ló,	„	„
„	„	1 ló,	bőrféreg	kiirtatott
„	Tasnádi j.	33 ló,	rühkór	gyógykezel-
„	„	700 juh,	„	tekik
„	„	1 szarvasm.	lépfene	elhullott
„	Szilágycehi j.	7 ló,	rühkór	gyógykezel-
„	Szilágy-Somlyó	4 ló,	„	tekik

A magyar korona egész területe marhaveszmentes.

#### Vidéki gazdasági tudósítások.

Sepsi-Szent-György, 1879. jun. 16-án.

Vidéünkön a tavaszi munkálatoknak csak kezdete történhetett kedvezőleg, a nyomban következő száraz szelek a földmunkát nehézzé s rosszá tették. A tavasziak kelése gyér, fejlődése gyenge, szóval az eddigi állapot a közepes reménységet távolról sem közelíti meg. Tengeri kapálás először megtörtént a könnyebb talajokon, nehéz helyen most kizoztatik. Lóher és luczerna termés kitünd, 80—90 cmeter

magasságyira megnőtt. Alantos rétek dús kaszálást ígérnek, magas helyek gyér füvet mutatnak.

Ősziek állása: Buza silány, töben elsárgult a hosszas száraz idő s még rosszabb művelés miatt. Rozs gyér és apró fejű s általában a közép termés felé alig hajlik. Mindkettőben az egér is sok kárt tett.

Állatok egészségesek, de a mi különös, a szarvasmarhák nagyon aprókat borjuztak e tavaszon. Szaporulat állatainkban kielégítő.

Gyümölcsstermésből cseresznye és meggy kielégítő, szilva csekély, körtve semmi, alma, b árha sokat virágozott, a hűvös szelek által elpusztította, silány termést ad.

Marhaárak magasak. Gabona nem emelkedik, hanem olcsóbb, mint ősszel.

Bene József.

Kis-Akna, 1879. június 18

A tengeri első kapálása bévégződött, a kaszáláshoz hozzá fogtunk. Fűvek gyengéik, csak fél termésre lehet számítani, az őszi gabonák nagyon vegyesek, ebből is csak közép termést várhatunk; a tavaszi kalászosok éppen semmi termést sem ígérnek, gabona ára olcsó, az ugarlást a nagy szárazság miatt csak most kezdtük meg, a juhok métegyben hullottak, most mindennemű állatunk egészséges.

Szilágyi József.

### Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

**Gabona és gyapjúpiac Budapest, jun. 15—jun. 21-ig. 1879.**

Buza tartósan szilárd árakkal, forgalom 85000 metermázsa, ár 9.95 frt.

Rozs lanyhább, árcsökkenéssel, forgalom 3000 metermázsa, ár 5.85 frt.

Árpa lanyha üzlet csekély forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 5.02 frt, seres árpa 6.30 frt.

Zab üzlet közepes, forgalom 3000 meterm., ár 5.60 frt.

Törökbuza közepes, forgalom 15000 metermázsa, ár 5.16 frt.

Repcze kissé élénk üzlet, forgalom 2800 metermázsa, ár 12.50 frt.

Gyapjú meglehetősen élénk, szilárd árakkal. Eladatott 1500 metermázsa szennyes gyapjú 39—42 frt, 100 metermázsa finom posztógyapjú 35—43 frt, 120 metermázsa középfinom posztógyapjú 103—105 frt, 100 metermázsa közép posztógyapjú 92—95 frt, 60 metermázsa havasi nyiretű zigaja 37—38 frt, 100 metermázsa timárgyapjú zigaja 43—45 frt, 50 metermázsa közöns. timár gyapjú 33—35 frt. (Árak per 56 kilogramm.)

**Gabona-árak:**

minimum és maximum: Budapest június 21.	Bécs június 21.
Buza . . . . . 8.35—10.20 frt	8.50—11.90 frt
Rozs . . . . . 6.15—6.30 frt	6.70—7.30 frt
Árpa, takarmány . . . . . 5.00—5.25 frt	5.00—5.60 frt
Árpa, szeszfőzésre . . . . . 5.75—6.80 frt	— — —
Árpa, seres . . . . . — — — frt	6.70—9.60 frt
Zab . . . . . 5.55—5.75 frt	5.80—6.80 frt
Repcze . . . . . — — — frt	12.75—13.25 frt
Törökbuza . . . . . 5.00—5.15 frt	5.40—6.10 frt

Budapesti marhavásár június hó 20-án. 1879. Összes felhajtás 1738 db nagy- és 696 db apró marha. Ebből eladatott: 33 drb. bika, 772 drb. ökör, 580 drb. vágó tehén, 130 drb. fejős tehén, 218 drb. bival, 563 drb. borju, 130 drb. juh. — Árak: bika darabonként 80—170 frt, ökör páronként 215—320 frt, vágó tehén páronként 140—260 frt, fejős tehén darabonként 80—179 frt, bival páronként 140—200 frt, borju darabonként 14—26 frt, juh páronként 14—16 frt. Husárak

100 kilonként: ökörhus 49—52 frt, tehénhus 47—50 frt, borjuhus 40—60 frt, bivalhus 42—46 frt.

Bécsi marhavásár június hó 16-án. Összes felhajtás 4440 darab és pedig 1594 drb. magyar, 2717 drb. lengyel és 129 drb. német fajta; melyből 4280 drb. ökör, 91 drb. tehén, 61 drb. bika és 8 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 48—53 1/2 frt, lengyel 48—52 frt, német 50—54 frt, tehén 48—51 frt, bika 48—50 frt, bival 45 frt. Lában darabonként 103—205 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár jun. 20-án: (Az első magyar sertésbizalmi részvénytársaság jelentése.) A minden irányadó piacokról érkezett, lanyha jelentések, a hét elején nem maradtak visszahatás nélkül az üzlet hangulatára; de miután azonban hétféjével mutatkozott, hogy e felhajtást a szükséglet mintegy 4500 drbbal — melyek az állományból vétettek — felülmulta, jegyzett árakon semmit sem lehetett kapni. —

Jegyzett árak: magyar sertés — nehéz 32 kr, könnyebb 35 1/2—38 kr. Vidéki sertés — kr, szerbiai makkolt 32—33 3/4 kr., oláh — — kr, süldő 32 1/2—33 1/2 kr., netto súly kgrként. Állomány: június 13-ról maradt 85900 drb. Felhajtott: Alföldről hizott — drb., kövér 2490 drb., sovány — drb., Erdélyből 250 drb., Szerbiából 290 drb., Oláhországból — drb., vidéki felhajtás 50 drb., magyar északi vasutal 750 drb., összesen 3830 darab. Elhajtott: Felföldre 550 drb., Bécsbe (mult héten 1070 drb.) 3940 drb., Prágába 410 drb., Bodenbach felé 350 drb., Ruttek felé 390 drb., Grácza 100 drb., budapesti fogyasztás 2590 drb., külbeli fogyasztás 80 drb., összesen 8410 drb. Maradállomány 84320 drb. A részvénytársaságokban 16170 drb. van elhelyezve.

Dresdai vásár június 16. A vásáron 586 3/4 drb. vidéki és 270 drb. magyar sertés volt, az első 45—48 filléren, utóbbiak 43—45 fill. keltek el 1/2 klg. Eladatlanul maradt 168 db magyar sertés.

Berlini vásár június 16. Felhajtás 6154 drb. Árak vidéki sertés 40—41 mk., orosz 35—37 mk. 20% tárával keltek el. Magyar sertés nem is kerestetett. Üzlet lanyha.

Bécsi sertésvásár június 17-én. Összes felhajtás 4626 darab és pedig 1184 drb. nehéz, 1448 drb. középnehéz és 1994 drb. süldő; melyből 1064 drb. magyar, 1999 drb. orosz-lengyel, 1382 drb. szerb és 186 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 30—32 frt, középnehéz 27—29 frt, süldő 32—39 frt, szalonna és zsír 48—50 frt. —

Disznózsír üzlet szilárd egész héten; kész áru hordóval együtt 42—43 frt, juli-aug. havi kötésben hordó nélkül 39—39 1/2 frt.

Szalonna lanyha üzlet; vidéki szalonna 36 1/2—37 1/2 frt, városi áru 37 1/2—38 1/2 frt, füstölt szalonna 42—44 frt.

**Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS**

### Hirdetések.

**Pénz-kölcsönök**

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálok

(2.) (25—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda.“

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. saájátház.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

(1.)

# Figyelmeztetés.

(25-52.)

A jégüzlet ideje közeledtével felhívjuk a birtokos osztály becses figyelmét azon — eddigelé egy biztosító társaság által sem nyújtott — megközelítő előnyökre, melyeket társaságunk biztosító feleinknek felajánl.

Ugyanis azon felek, a kik várható kalászos terményeiket (a repce kivételével) május hó 10-ke előtt biztosítják, minekutánna azon esetre, ha május 25-ig bezárólag biztosított vetéseiket fagy rongálná, a fagy által megrongált vetések biztosított értéke után a díjakat visszakapják és a fagy által meg nem rongált termés értéke továbbra is érvényben fenntartatik; szükséges azonban, hogy a fagy által okozott kár és annak mennyisége azonnal bejelentessék, hogy a díjvisszatérítést függelék által rendezhessük. Május 25-ke után jelentett fagy által okozott kár után nem térítetik díj vissza.

Továbbá, hogy társaságunk azon feleket, a kiknek termései (dohány és szőlő kivételével) a múlt 1878. évben társaságunknál voltak biztosítva, de kárt nem szenvedtek, a múlt évben fizetett tiszta díj után, ha hasonló biztosításukat jelen évben is intézetünknel eszközöltetik,  $8\frac{1}{2}\%$  díj engedményben részesíteti, mely összeg, hivatkozással az illető múlt évi kötvény számra, az idej kötvényben lesz leirandó.

Az első magyar általános biztosító társaság  
kolozsvári főügynöksége.

## Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhabús
árak krajczárokban											
Beszterce		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déás	jun. 17	420	360	300	—	150	240	—	—	200	36
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	jun. 19	480	—	290	—	170	300	200	190	300	46
M.-Vásárhely	jun. 21	600	380	325	—	210	260	350	200	410	40
Nagy-Enyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szében	jun. 20	490	390	320	310	205	305	120	80	300	44
Szegvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	jun. 16	580	550	350	300	240	350	280	150	400	42
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	jun. 19	475	360	310	183	151	245	120	50	230	40
Sz.-Udvarhely	jun. 17	550	400	350	—	250	325	160	40	200	40
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

### Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számítottanak.

A hirdetés szövegét t. t. megrendelék minden külön díj nélkül teljes szerint akárhányszor változtathatják.

### Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
$\frac{1}{16}$ v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
$\frac{1}{8}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
$\frac{1}{16}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
$\frac{1}{32}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
$\frac{1}{16}$ v. fizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.